

Emil Kummel v razpravi Kunst und Künstler in ihrer Förderung durch die ster. Landschaft vom 16. bis 18. Jahrhunderte (Studie aus den Rechenbüchern und Acten des Landesarchives) navaja letnice, ko so za stavbe prispevali stavbni stanovi ... 1662: Cilli, Maximiliankirche (A. 64).

Beiträge zur Kunde steiermärkischer Geschichtsquellen. 16. Jhrg.
Graz 1879, str. 118.

Slika zunanjščine. "rvotna stavba je iz 13. stol., sednja iz 17. stol.

Il.Slov.1928,1.IV,št.3.str.23.

Slika pl.o., okvir 1.pol.19.stol. Slika zgoraj dostavljena. "učeništvo sv.

Viktorina, ki kelči v škofovskem ornatu , v ospredju . "a levi v ozadju pogled na mesto, ki pa ni Celje. Na desni gorata pokrajina z jezerom. V pokrajini se vrši obglavljenje svetnika, pred stebrom z malikom. Na levi v oblakih kamor svetnik gre, je sv. ,rojica, značilno delo 2.pol.17.stol. Precej grobo, a ohranitve vredno.

Slika sv. Florijana, pl.o. 2.pol.18.stol. Spodaj pogled na mesto z gradom v ozadju. V mestu dve cerkvici z lepim baročnim zvonikom. Slika zelo potmenela, *vredno bi bilo jo očistiti.

*rezbiterijev tloris gotski. V zaključni steni gotsko završena vdolbina. Portal, ki vodi iz preziteirja v zakristijo je gotski, - gestelzter Bogen
lepa slika Brezmadežne iz sr.19.stol.

Slika v vel.oltarju iz okr.1860, spodaj slikan del Celja s cerkvijo sv. Maksimiljana in kapelico. Kapelica ima koničasto piramidno streho.

*ri vhodu v cerkev znotraj na desni vzdana marmorna plošča r reljefnim palmetnim pasom v precej okorni barbarizirani obdelavi.

Glavni portal močno razpadel, gotski.. V južni steni zunaj, kjer je odpadel omet se vidi, da je zid ladje iz zelo grobega Bruchsteina sestavljen, vmes spo-

spolije gotske stavbe(obdelani peščenčni deli) Vmes okrogel kamen z lahko reljefno rozeto, mogoče sklepnik.

V prezbiteriju 2 zazidani okni, eno šilasto, gotsko. Pozna se prvotna višina stavbe, kake 2 m pod sedanjo streho. Tudi v nastavku porabljene gotski kamni.

V levem oglu zakristije vzdian rimski marmornat ogleni pilaster okrašen ~~xpinskiem~~ s ploskimi pilastri okrašenimi s knadelaber=skim okrasjem iz palmet, grobo, plosko delo, sicer pa sorodno, ki je mnogo finejše. Na vrhu posoda.

Stele, LXXI, 6.5.1927, str.1-3.

Gotski portal. Nad desno od njega pod ometom slika(preizkati) Zapuščena notranost. Mnogo lepih nagrobnih kamnov.

Prezbiterij, zazidana gotska okna in kamniti ogli.

Stele, 1.8.1923, str.54. XXI

Zelo zapuščena originalna stavba. Lep kamnit oltar sr.17.stol. Slike r.19.st.
Stele, XXI, 1923, str.54.

~~Streha temeljito prekrita. Sev. stena zunaj popolnoma odarta.~~
~~Kapelica mučeni tva sv. Maksimilijana. Zanemarjena, streha poškodovana, pred-~~
~~nje čelo popolnoma razbito.~~
Kamniti renes. oltar iz 17.stol. znotraj dobro ^hbranjen.

Stele, CXX, 13.9.1945, str.16.

Zvon iz karnerja v Laškem iz l.1606 so l.1834 prenesli v c.sv. Maksimilijana.
Ign. ^{v Celju} rožen: Das Bisthum und die Diözese Lavant, 4.del, l.1881,
str.63.

Cerkev postavljena na ruševinah nekdanje rimske stavbe.
Vizit. protokol iz l.1545 imenuje to cerkev "capeln", ki ima beneficij
ustanovljen od celjskih gorfov. V drugi pol.17. stol. so cerkev prezidali
ali vsaj popravili okr.1662. Od prvotnega so ostala edino gotska vel.
vrata in kamnit kip nad njimi. Cerkev je ostala zapuščena od franc. vojska
prav do l.1832, ko so cerkev prekrili, postavili nov zvonik, nova okna,
tlak, od nemške cervke so kupili dva zvonova. Naredili so novo prižnico
in tabernakelj. L.1835 so postavili dva majhna oltarja sv. Florijana in
sv. Valentina in l.1842 so postavili stare orgle iz ž.c.. L.1862 in 63 je
bila cerkev obnovljena od vrha do tal. Pokopališče pri tej cerkvi je bilo
l.1880 opuščeno.

CELJE(Cilli) - Kapela, posvečena sv. Maksimiljanu. 4.1

Orientacija proti jugu. Leži južno Maksimiljaneve cerkve.

Viri in literatura : je ista kot pri istoimenski cerkvi.

Kapelo sestavljata: pravokotna ladja in ožji presbiterij, kronan z oktogonalno kupolo. Gradnja presbiterija je kamenita, ladja opečna, vse ometano. Streha je opečna.

Zunajščina: Fasada ima trikotno čelo ter polkrožno zaključeni vhod z železnimi vrati iz l. 1864. Precej ožji presbiterij ima ob odprtini studenca, nad katerim je zgrajen, vzdignjen 2 marmornata rimska stebra, pokrita s plati. Oken ni nobenih. Oktogonalni stolpič ima polkrožno zaključene line ter kupolasto, plāčevinasto streho. Je iz l. 1864.

Notranjščina: Ladja je prečni pravokotnik, obokan s kapastim obokom. V njen se nahaja nagrobnik opata Voduška iz l. 1872. Tlak je kamenit. Slavolok je polkrožen. Presbiterijev pravokotnik prehaja s pomočjo trombe v oktagon stolpiča. Okrašen je s freskami Marijinega kronanja in 7 svetnikov, ki so delo Štefana Šubica. Ornamentika je delo Josipa Hatela iz l. 1865.

Oprava: Oltar je izredno baročno, kamenito delo iz ca 1660-70. Menza je prizmatična, deloma mlajša. Predela ima 2 mali z angelskimi glavami okrašeni bazi, končuje pa se v konsolah. V nastavku je v sredi vdolbina s kipoma Stefana in Lovrenca, ob strani bogati ornamentalni krili. Nad ogredjem je od volut obdana atika z medaljonom, ki vsebuje relief Maksimiljanove smrti. Ornamentika je bogata in značilna za sredino 17. stol.

CELJE(Cilli) - Kapela, posvečena sv. Maksimiljanu.

5.

Resume : Prvotna kapela je obsegala le današnji presbiterij ter je imela, kot kaže slika v glavnem oltarju Maksimiljanove cerkve iz l. 1862., piramidasto streho. Leta 1864. so prizidali današnjo širšo ladjo ter nad prejšnjo kapelo postavili oktogonalno kupolo-stolpič. Pri tem so popolnoma zabrisali sledove, po katerih bi mogli datirati staro kapelo. Toda ker jo omenja že Valvasor l. 1689. in ker je oltar nastal ca. 1670., jo lahko mirno datiramo vsaj v sredino 17. stol. Ali je imela kapela prednico, ni ve č mogoče ugotoviti.

Conservatorske opombe: Kapela trpi zaradi talne vlage.

J. Curk, Celjska topografija, rkp. str. 22, (zapiski 1956)

Nace Oblak je za cerkev sv. Maksimiljana v Celju izdelal kipa sv. Viktorina in sv. Martina - oba pisec novice zelo pohvali.

Dopisi. Iz Celja. - NOVICE, 10. januar 1866. L. XXIV, list 2, str. 14-15.